

Краєзнавча експедиція «Рідне місто моє!»

Науково-практична робота по темі

"Вишивка - душа української оселі"

Робота краєзнавчого гуртка
Малинської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4 керівник Зданевич
Н.А.

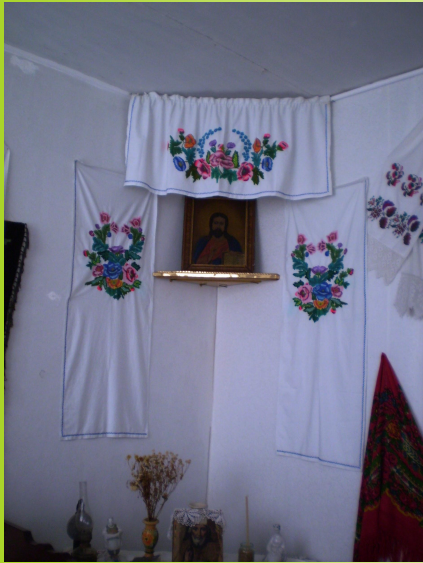
Традиційна українська хата – це оригінальний витвір мистецтва народу, це самобутнє явище в історії архітектури. Все більш віддаляється від нас біленька хата у вишневому садку, з колискою та мудрим усміхом батька. У цій хатині – наш корінь роду, щось одвічне, як життя, і святе, як мамина пісня.

Прибрана вишитими рушниками, килимами, гарним посудом, розмальованими меблями, піччю хата виглядала як писанка.

Традиція народної вишивки своїм корінням сягає сивої давнини. Виникла вишивка з любові до навколишнього світу, з потреби не тільки бачити й відчувати красу, але й творити її власними руками.

Основна функція вишивки – оздоблення одягу та оселі.

БОЖНИЦЯ

По діагоналі від печі
влаштовували парадний кут
(покуть, червоний кут),
в якому розвішували ікони,
прикрашені рушниками,
зіллям та квітами,
вивішували лампадку.

Стіл і скриня

На покуті ставили стіл.
Він відігравав особливу
роль у світлиці.
Застелявся, як правило,
вишитою скатертиною.
Тут народжувалося
шанобливе ставлення
до батька – як голови роду.
Гордістю кожної української
хати була скриня, в
яку складали святковий одяг.
За звичаєм скриню ставили
на
видному місці, поряд із
столом,
застеляли скатертинами,
а на свято – килимом.
Скриня була символом
майбутньої сім'ї,
переходила у спадок
від матері до дочки.

Піч створювала особливий родинний затишок.
До неї ставилися як до священного предмета, шанували, тримали у чистоті,
прикрашали вишивками, розмальовували, оздоблювали кахлями

Українська піч

МИСНИК

Мисник у хаті знаходився праворуч від дверей.
Коли його встановлювали в хаті, то знали, що він буде в цій хаті завжди

Куточком відпочинку було ліжко,
вкрите покривалом,
уквітчаним візерунками,
з великою кількістю вишитих
подушок,
що склалися одна на одну

Куточок відпочинку

Хата без рушників, казали в народі, що родина без дітей. Рушничок був обличчям оселі, відтак і господині. По тому, скільки і які були рушники, створювалася думка про жінку

Старовинні рушники

На Житомирщині переважали
рослинні візерунки
у формі вазонів,
котрі символізувати
так зване дерево життя.
Були поширені і геометричні
орнаменти або малюнки
пташок, символи оберегів

Дерево життя у формі вазона

ОДЯГ

Вишивання вбрання – давня українська традиція.
На жердках у свята вивішували барвистий одяг.
Наші предки оздоблювали жіночі головні убори, сорочки, безрукавки, свити

Сорочка – один з найважливіших елементів національного одягу українців. Її носили наші пращури в періоди раннього палеоліту, неоліту, епохи бронзи. На Поліссі жіночі сорочки або цілком не вишиваються, або вишиваються тільки червоною заполоччю та й то дуже простеньким орнаментом. Вишивками оздоблюються горішні частини рукавів, що називаються «вуставками» або «поликами»; вузькою смужкою вишиваються рукава біля зап'ястків, комір, якщо він є.

Жіноча сорочка

Чоловіки-українці носили довгі,
по коліна або й нижче колін,
білі полотняні сорочки.
Комір вишивали сірими,
чорними,
або синіми і червоними
нитками.
Маніжка та кінці рукавів теж
вишиті,
але вже іншим узором

Сорочка чоловіча

Погодьтеся, наші предки були такі мудрішими за нас, влаштовуючи й обладнуючи своє житло так, щоб кожна річ у ньому була придатною для вжитку й милувала око своєю красою. А якщо взяти до уваги, що й скатертини, рушники, глечики та лавиці вироблялися руками господарів та їх дітей, що саме в цих хатинах славилися і хрестини, і весілля, здійснювалися святкові обряди.

Тож уклонімося їй, українській хаті, яка вивела нас у життя!